

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : **6 Nisan 2026**

Sayı : **18161**

43028

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı **Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ile 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
05.03.2026

Saygılarımla,

Aysu BANKOĞLU
Bartın Milletvekili

Türkiye'de son yıllarda suça sürüklenen çocuk sayısında ve çocuklar arasındaki madde kullanımında kaygı verici bir artış yaşanmaktadır. Adalet ve sağlık alanındaki veriler birlikte değerlendirildiğinde bu durumun yalnızca bir güvenlik meselesi değil aynı zamanda derinleşen yoksulluğun, sosyal devlet mekanizmalarının zayıflamasının ve önleyici ruh sağlığı politikalarının yetersizliğinin bir sonucu olduğu görülmektedir.

Çocuk ve ergenlerin madde bağımlılığı tedavisi için kurulan Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezleri (ÇEMATEM) bu alandaki en kritik kamu hizmetlerinden biridir. Ancak uzmanların ve meslek örgütlerinin uzun süredir dile getirdiği üzere Türkiye'de ÇEMATEM sayısı ve yatak kapasitesi ihtiyacın oldukça gerisinde kalmaktadır.

TBMM tutanaklarına da yansıyan verilere göre Türkiye'de bağımlılık tedavisine yönelik AMATEM ve ÇEMATEM dahil toplam merkez sayısının yalnızca 143 olduğu ifade edilmektedir. Uzmanlar özellikle ÇEMATEM sayısının sınırlı olmasının çocukların erken dönemde tedaviye erişimini zorlaştırdığını vurgulamaktadır. Bakanlık verilerine göre 22 ilde erişim sağlanan ÇEMATEM'lerde ülke genelinde 242 yatak kapasitesi olup, 15 yataklı, 9 tane de ayaktan tedavi merkezi bulunmaktadır ve bu sayıların azlığı halkın erişimini engellemektedir.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalara göre ise son bir yılda AMATEM ve ÇEMATEM'lere 8 bin 772 ayaktan başvuru yapılmış, 1.128 çocuk ve ergen yatarak tedavi görmüştür.

Bu veriler, çocuklar arasında bağımlılık sorununun büyüklüğünü ortaya koyarken mevcut tedavi kapasitesinin sınırlı kaldığı yönündeki kaygıları da güçlendirmektedir.

Öte yandan yapılan akademik çalışmalar, madde kullanan ergenlerin önemli bir bölümünde okulu bırakma, davranım bozukluğu, dikkat eksikliği, depresyon ve adli olaylara karışma gibi ağır sosyal ve psikiyatrik sorunların eşlik ettiğini ortaya koymaktadır.

Bu tablo, bağımlılığın yalnızca bir sağlık sorunu değil, aynı zamanda çocukların suça sürüklenmesinde kritik bir risk faktörü olduğunu göstermektedir.

Uzmanlar, meslek örgütleri ve çocuk hakları savunucuları uzun süredir şu eleştirileri dile getirmektedir:

- ÇEMATEM sayısı ve yatak kapasitesi Türkiye nüfusuna göre yetersizdir
- Birçok ilde çocuklar için uzmanlaşmış bağımlılık tedavisi hizmeti bulunmamaktadır
- Çocuk ve ergen ruh sağlığı randevularında aylar süren bekleme süreleri oluşmaktadır
- Erken müdahale, okul temelli tarama ve önleyici ruh sağlığı programları yeterince uygulanmamaktadır
- Madde bağımlılığı tedavisi çoğu zaman yetişkin merkezli sistemin içine sıkıştırılmaktadır

Oysa sosyal devlet anlayışı gereği çocukların bağımlılıktan korunması ve tedavisi yalnızca sağlık sisteminin değil, eğitim, sosyal hizmet ve adalet sisteminin birlikte yürütmesi gereken bütüncül bir kamu politikasıdır.

Çocukların sokakta uyuşturucu ağlarının insafına bırakıldığı, ailelerin ise tedavi için randevu dahi alamadığı bir ortamda “bağımlılıkla mücadele” politikalarının başarılı olduğundan söz etmek mümkün değildir.

Bu nedenle ÇEMATEM’lerin kapasitesi, erişilebilirliği, personel sayısı ve etkinliği konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1. Türkiye genelinde Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi (ÇEMATEM) sayısı kaçtır? Bu merkezlerin iller bazında dağılımı ve toplam yatak kapasitesi nedir?
2. Son 10 yıl içinde ÇEMATEM sayısı, yatak kapasitesi ve personel sayısı nasıl değişmiştir?
3. Sağlık Bakanlığı verilerine göre son 5 yılda ÇEMATEM’lere başvuran çocuk ve ergen sayısı, ayaktan ve yatarak tedavi gören hasta sayısı kaçtır?
4. ÇEMATEM’lerde tedavi gören çocukların yaş dağılımı, cinsiyet dağılımı ve en sık kullanılan bağımlılık yapıcı maddeler nelerdir?
5. ÇEMATEM’lerde görev yapan çocuk ve ergen psikiyatristi, psikolog, sosyal hizmet uzmanı ve diğer sağlık personeli sayısı nedir? Bu kadroların kaçında açık bulunmaktadır?
6. Meclis tutanaklarına yansıyan bilgilere göre ruh sağlığı alanında hizmet veren kurumlarda bakanlık bünyesinde 1040, üniversitelerde 145 psikolog istihdam edilirken özel kurumlarda 1319 psikolog görevlendirildi görülmektedir. Ayrıca bakanlığa bağlı 229 sağlık tesisinde Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları branşında 711 uzman aktif olarak çalıştığı yine meclis tutanaklarında görülmektedir. Bu sayılar talebi karşılamakta mıdır? Özel kurumlardaki psikolog sayısı yüksekken bakanlık ve üniversite merkezlerinde sayı neden daha azdır? Psikolog sayısında bir artış tasarrufunda bulunacak mısınız?
7. Türkiye’de birçok ilde ÇEMATEM bulunmadığı bilinmektedir. ÇEMATEM bulunmayan illerde madde bağımlısı çocukların tedavisi nasıl sağlanmaktadır?

Arş -

8. Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı polikliniklerinde ortalama randevu bekleme süresi ne kadardır? Bu süreleri azaltmaya yönelik bir eylem planı bulunmakta mıdır?
9. Okul çağındaki çocuklarda erken tanı ve bağımlılık riskinin tespiti için Milli Eğitim Bakanlığı ile yürütülen ortak bir tarama veya önleyici ruh sağlığı programı var mıdır? Var ise detayları nedir?
10. Özellikle son yıllarda yaygınlaşan sentetik uyuşturucu (metamfetamin vb.) kullanımının çocuklar üzerindeki etkilerine yönelik özel tedavi protokolleri geliştirilmiş midir?
11. Suça sürüklenen çocukların yönlendirildiği özel rehabilitasyon ve psikiyatri merkezleri en son ne zaman denetlenmiştir? Denetimler hangi sıklıkta ve hangi kriterlere göre yapılmaktadır?
12. Çocukların ikincil travma yaşamaması için kurulan Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM) tüm illerde yeterli sayıya ulaşmış mıdır? Bu merkezlerin illere göre dağılımı nedir? Bu merkezlerdeki personel sayıları nedir?
13. Sağlık Bakanlığı, çocuklarda bağımlılık ve suça sürüklenme riskini artıran yoksulluk, beslenme yetersizliği ve psikososyal travmalar konusunda diğer bakanlıklarla birlikte yürüttüğü somut bir ulusal eylem planına sahip midir?
14. Bartın ilinde çocuklarda bağımlılık ve suça sürüklenme riskini artıran yoksulluk, beslenme yetersizliği ve psikososyal travmalar konusunda bir çalışmanız var mıdır? Var ise detayları nelerdir?
15. Önümüzdeki 5 yıl içinde yeni ÇEMATEM açılması, kapasite artırımı ve personel istihdamı konusunda bir yatırım planı bulunmakta mıdır? Var ise planlamanız ne şekildedir?

